

Celebració de l'Any Batllori (1999). —L'1 d'octubre de 1999, el pare Miquel Batllori va complir noranta anys. Els actes d'homenatge han estat diversos. Però no menys ingents han estat les iniciatives editorials.

Comencem pels primers. La data del norantè aniversari va ser recordada en un acte organitzat pel poeta Valentí Gómez i Oliver, secretari de l'associació Catalans a Roma, que es va realitzar a la residència d'investigadors del CSIC al carrer d'Egipcíaques de Barcelona. Batllori, amb bon humor, i amb una salut envejable, ens va recordar: «Tothom em felicita i em diu 'per molts anys'. Però, és clar, això als meus noranta anys és impossible. Prefereixo l'expressió, tan pagesa i mallorquina, de 'bons i grossos'. Més encara quan, a Mallorca, sempre hi afegeixen: 'i aquest que no compti'».

El 6 d'octubre, el jesuïta va pronunciar la lliçó inaugural del curs acadèmic a la Univ. de València. La institució commemorava el seu cinquè centenari, amb l'assistència d'un desvessall d'autoritats.

Durant els mesos d'octubre i novembre es va realitzar a Barcelona el cicle «Tres sessions sobre història cultural, ofertes al P. Miquel Batllori, S. I.», organitzat per la Fundació Enciclopèdia Catalana, la Fundació Relleu i la Província de Catalunya de la Companyia de Jesús. Les conferències van a càrrec de Martí de Riquer, Josep M. Benítez i Albert Balcells, i totes van anar comptar amb la participació activa del pare Batllori.

El 14 de desembre, l'Institut Joan Lluís Vives —que, com és sabut, aplega totes les universitats dels Països Catalans— va organitzar també un acte d'homenatge a l'historiador al Paraninfo de la Univ. de Barcelona. Antoni Mestre i Eulàlia Duran es van fer càrrec de la glossa personal i intel·lectual de Batllori. D'altra banda, el 13 de maig del 2000, la figura de Miquel Batllori va ser objecte d'una edició especial del programa *Milenium*, del Canal 33, dirigit per Ramon Colom. Batllori també ha intervingut en diversos programes radiofònics, a Catalunya Ràdio i Catalunya Cultura.

Pel que fa a les iniciatives editorials, cal remarcar l'edició d'una biografia intel·lectual de Miquel Batllori, a càrrec de l'autor d'aquesta nota, que ha estat publicada per la Fundació Catalana per a la Recerca en la seva Col·lecció de Biografies (Agustí Alcoberro: *Miquel Batllori*. Barcelona, 2000). L'acte de presentació de l'obra, celebrat al Museu d'Història de Catalunya el 23 de febrer del 2000, va comptar amb la presència del biografat i d'un nombrosíssim públic. Com assenyalava la crònica de Pau Arenós publicada a *El Periòdic de Catalunya* (25 de febrer): «L'estupor era majúscul. Dimecres, la sala d'actes del Museu d'Història de Catalunya es desbordava perillosament. La gent fluïa cap a fora. Les riberes s'amuntegaven. Un despistat hauria suposat que darrere el mur humà s'hi amagava un actor en els seus millors anys *acnètics* o un cantant pop, que és el soroll que fa una bombolla, tan efímera al petar. Però a qui es descobria a l'altre costat de la tàpia era el pare Miquel Batllori (Barcelona, 1909), un físic de pes superploma i un cervell superpesant.»

Poques setmanes després es presentà en societat l'obra autobiogràfica de Batllori *Records de quasi un segle*, editada per Quaderns Crema a cura de Cristina Gatell i Glòria Soler. El text, que ressegueix alguns dels principals episodis del seu recorregut personal i intel·lectual, ha ocupat un lloc destacat en les llistes de llibres més venuts durant un gran nombre de setmanes.

En ocasió dels Premis Octubre de 2000, al País Valencià, l'editorial Tres i Quatre anuncià l'inici del *Diplomatari Borja*, un ambiciós projecte que ha d'aplegar en una cinquantena de volums tota la documentació sobre aquesta nissaga valenciana, que ha estat estudiada per Batllori. Ell mateix fou present en l'acte de presentació d'aquesta iniciativa.

D'altra banda, l'edició de l'Obra Completa de Miquel Batllori, a càrrec de l'editorial Tres i Quatre, ha continuat complint fites, amb l'aparició dels volums xiv (*Iberoamèrica: del Descobriments a la Independència*) i xv (*Història i mite de la intervenció dels jesuïtes en la independència d'Hispanoamèrica: Juan Pablo Viscardo*). L'Obra Completa es realitza sota la direcció d'Eulàlia Duran i la coordinació editorial de Josep Solervicens, en col·laboració amb el mateix Batllori, que cura també de la revisió i actualització dels textos.

A banda d'aquesta activitat, el pare Batllori ha reprès el treball d'edició crítica de l'*Epistolari Borja*, un vell compromís editorial contret amb l'editorial Barcino i la col·lecció Els Nostres Clàssics en la dècada de 1950.

A vista de l'activitat ingent del pare Batllori, el cronista només pot afegir: continuarem informant. [A. A.]